Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:		**28**
II. Zadatci:		**12**

Ukupni broj bodova:

	40

Članovi županijskog povjerenstva:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

Škola i mjesto održavanja natjecanja: ______________________________

Županija: ____

24. veljače 2015.

I. PRIJEVOD

Uz pomoć rječnika prevedi tekst. Brojkom označene riječi naći ćeš u komentaru.

Πλάτωνος Πρωταγόρας, c. XXXII, (348b1 – 348c7**)**

U poznatom dijalogu Protagora Sokrat i društvo su u raspravi došli do zastoja. Nakon što Sokrat izazove Protagoru da kaže kojim će smjerom dalje teći rasprava nastavlja se dijalog.

Λέγοντος οὖν ἐμοῦ[1] ταῦτα οὐδὲν ἀπεσάφει ὁ Πρωταγόρας ὁπότερα ποιήσοι. Εἶπεν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸς τὸν Καλλίαν βλέψας, «ὦ Καλλία, δοκεῖ σοι», ἔφη, «καὶ νῦν καλῶς Πρωταγόρας ποιεῖν, οὐκ ἐθέλων[2] εἴτε δώσει λόγον[3] εἴτε μὴ διασαφεῖν; ἐμοὶ γὰρ οὐ δοκεῖ· ἀλλ᾿ ἤτοι[4] διαλεγέσθω ἢ εἰπέτω ὅτι οὐκ ἐθέλει διαλέγεσθαι, ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν[5], Σωκράτης δὲ ἄλλῳ τῳ[6] διαλέγηται[7] ἢ ἄλλος ὅστις ἄλλῳ.» Καὶ ὁ Πρωταγόρας αἰσχυνθείς, ὥς[8] γέ μοι ἔδοξεν, τοῦ τε Ἀλκιβιάδου ταῦτα λέγοντος καὶ τοῦ Καλλίου δεομένου[9], μόγις προυτράπετο[10] εἰς τὸ διαλέγεσθαι[11] καὶ ἐκέλευεν ἐρωτᾶν αὑτὸν. Εἶπον δὴ ἐγώ· «ὦ Πρωταγόρα, μὴ οἴου[12] διαλέγεσθαί μέ σοι ἄλλο τι[13] βουλόμενον ἢ ἃ αὐτὸς ἀπορῶ[14] ἑκάστοτε[15], ταῦτα διασκέψασθαι[16]. »

KOMENTAR:

1. **Λέγοντος...ἐμοῦ** (subjekt je Sokrat);
2. **οὐκ ἐθέλων** poveži s διασαφεῖν;
3. **λόγον διδόναι** – položiti račun;
4. **ἤτοι** ... ἢ – ili... ili
5. **σύνοιδα** – biti upućen u što;
6. **τῳ** = τινι;
7. **διαλέγομαί τινι** – razgovarati s kim;
8. ὡς – **kako;**
9. **δέομαι** – tražiti;
10. **προτρέπομαι** – natjerati se;
11. **τὸ διαλέγεσθαι** – razgovor;
12. **οἴομαι;**
13. **ἄλλο τι ... ἢ –** nešto drugo... do;
14. **ἀπορῶ** – kolebati se;
15. **ἑκάστοτε** – svaki put;
16. **διασκέπτομαι** – razmotriti

max	28	

PRIJEVOD:

II. ZADATCI

1. **Potpuno opiši glagolske oblike iz teksta**.

   εἰπέτω ______________________________

   οἴου ______________________________

max 2	

2. **Pronađi u tekstu participe u N.sg., napiši od kojeg glagola dolaze i potpuno ih opiši.**

   ____________ ____

   ____________ ____

   ____________ ____

max 3	

3. **Odredi o kojoj se konstrukciji radi u sljedećem izrazu iz teksta i čime je izrečen vršitelj radnje u njoj.**

   μὴ οἴου διαλέγεσθαί μέ σοι ____

max 1	

4. **Odgovori na sljedeća pitanja vezana uz tekst.**
   a) Kome se obraća Alkibijad u svom govoru?

   ____

   b) Kakav izbor Alkibijad daje Protagori?

   ____

   c) Što je Protagora odlučio?

   ____

max 3	

5. **Tko je bio Protagora i u kojem je stoljeću živio?**

   ____

max 1	

6. **Platon je pisao vrlo dinamično, a, da bi pojačao neku svoju tezu, često se služio i mitovima. Koji mit prepričava u dijalogu *Protagora* i koja je glavna tema tog dijaloga?**

   ____

max 1	

7. **Koja je glavna tema u Platonovu poznatom dijalogu Πολιτεία?**

   ____

max 1	

Županijsko natjecanje iz latinskog i grčkog jezika u kategoriji Grčki jezik za klasične gimnazije, šk. god. 2014./15.

RJEŠENJA:

II. PRIJEVOD

Uputa ispravljačima: Polovične i nepotpune odgovore nije moguće vrjednovati s pola boda, već isključivo s 1 bodom ili s 0 bodova. Podsjećamo da je način vrjednovanja testova na županijskoj razini podložan reviziji Državnog povjerenstva te da će svi kriteriji bodovanja biti ujednačeni. Ponuđena rješenja, osobito u prijevodu teksta, orijentacijskog su karaktera. Od ispravljača se očekuje da priznaju i rješenja koja nisu identična predloženima, ako su ispravna.

Λέγοντος οὖν ἐμοῦ ταῦτα	Kad sam dakle to govorio	1
οὐδὲν ἀπεσάφει ὁ Πρωταγόρας	Protagora se nije (uopće) izjašnjavao	1
ὁπότερα ποιήσοι.	kako bi (on) učinio (postupio)./ što će od dvoga učiniti.	1
Εἶπεν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης	Alkibijad je dakle rekao	1
πρὸς τὸν Καλλίαν βλέψας,	pogledavši prema Kaliji:	1
«ὦ Καλλία, δοκεῖ σοι», ἔφη,	«Kalijo, čini li se tebi», reče,	1
«καὶ νῦν καλῶς Πρωταγόρας ποιεῖν,	«i sada da Protagora dobro čini,	1
οὐκ ἐθέλων... διασαφεῖν	kad ne želi (ne želeći) razjasniti	1
εἴτε δώσει λόγον εἴτε μή;	da li će položiti račun ili ne?	1
ἐμοὶ γὰρ οὐ δοκεῖ·	Meni se naime ne čini:	1
ἀλλ᾽ ἤτοι διαλεγέσθω	nego ili neka razgovara	1
ἢ εἰπέτω	ili neka kaže	1
ὅτι οὐκ ἐθέλει διαλέγεσθαι,	da ne želi razgovarati	1
ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν,	da mi budemo upućeni u to,	1
Σωκράτης δὲ ἄλλῳ τῳ διαλέγηται[7]	a Sokrat razgovara s nekim drugim	1
ἢ ἄλλος ὅστις ἄλλῳ.»	ili svaki drugi s (nekim) drugim.»	1
Καὶ ὁ Πρωταγόρας αἰσχυνθείς,	I Protagora posramivši se,	1
ὥς[9] γέ μοι ἔδοξεν,	kako mi se učinilo	1
τοῦ τε Ἀλκιβιάδου ταῦτα λέγοντος	jer je Alkibijad to govorio	1
καὶ τοῦ Καλλίου δεομένου	i Kalija je tražio	1
μόγις προυτράπετο εἰς τὸ διαλέγεσθαι	jedva se natjerao na razgovor	1
καὶ ἐκέλευεν ἐρωτᾶν αὑτὸν	i nalagao je da ga pitaju	1
Εἶπον δὴ ἐγώ·	A ja rekoh:	1
«ὦ Πρωταγόρα, μὴ οἴου[15]	«Protagoro, nemoj misliti	1
διαλέγεσθαί μέ σοι	da ja s tobom razgovaram	1
ἄλλο τι βουλόμενον	želeći nešto drugo	1
ἢ ... ταῦτα διασκέψασθαι	do razmotriti ono	1
ἃ αὐτὸς ἀπορῶ ἑκάστοτε. »	u čemu se i sam svaki put kolebam.	1

UKUPNO **28**

ZADATCI

1. 3.l.sg. imp. aor. akt.;
   2.l.sg. imp. prez. (medpas.) 2

2. βλέψας – βλέπω – N. sg. m.r. ptc. aor. akt.
   ἐθέλων – ἐθέλω – N. sg. m.r. ptc. prez. akt.
   αἰσχυνθείς – αἰσχύνω – N. sg. m.r. ptc. aor. pas. 3

3. Akuzativ s infinitivom, vršitelj radnje – με (ja) 1

4. a) Obraća se Kaliji, (domaćinu gozbe)
   b) Ili da počne razgovarati ili da kaže da ne želi razgovarati
   c) Protagora traži da mu postavljaju pitanja / želi razgovarati 3

5.	Protagora je bio poznati sofist, živio je u 5.st. pr.Kr.	1
6.	Mit o Prometeju i Epimeteju, tema je rasprava o vrlini	1
7.	Platon razlaže svoje viđenje idealnog državnog uređenja.	1
UKUPNO		**12**

PRIJEVOD:	28
ZADATCI:	12
UKUPNO:	40

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

U ovom testu prijevod nosi 70% uspjeha, dok zadatci nose 30% uspjeha.